

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Lakásmizériák Debreczenben.

A „Debreczen” számára írta: Kuti Zsigmond.

Vannak bizonyos szociális kérdések, amelyekről nem lehet eleget beszélni hogy a tiszta igazságot le-
szűrhessek és a bajon segíthessünk. Szociális kérdések, amiket minduntalan felszínre kell hozni, mivel aktuálitásukból soha sem veszítenek. De felszínre kell azokat tartani márcsak azért is, mivel társadalmunk végtelen tunya és tunyaságánál csak türelem nagyobb. Ilyen fontos és életbevágó társadalmi nyílt kérdés lakásügyünk, amelyet rendezni kell, míg Budapest sorsára nem jutunk.

E lap multkori számában rámutattam lakásviszonyaink nyomorúságára, hogy 2 szobas lakás, amelyhez nyomorúságos udvar, rongy konyha, kamra tartozik, 4-600 korona bér közt laviroz. Egy 3-4 szobás lakás, minden kényelem, minden valamirevaló hozzátartozéka nélkül — itt-ott még ivóvíz sincs — 800-900 korona. Egy 4-5 szobás lakás valamire való mellék helyiséggel 1000-1200 korona.

Ez a mai helyzet. Aki nem hiszi, vegye nyakába a várost és nézze meg, győződjék meg róla. Kérdem már most, hogy az a tanító, tanár, albiró, városi és megyei tisztviselő, akinek 1600-2400-3000 korona az évi fizetése, honnan és miként fedezze ezt a túl magas lakbért?

Szántó Győző ur nagyiparos és gyáros szerencsés és megszivlelendő tervet pendített meg a tisztviselők gyűlésén, ahol ugyancsak a lakásügygel foglalkoztak. Eddig az a terv buzódott tengerikigyóként a tisztviselők ülésein keresztül körülbelül husz éven át, hogy tisztviselők telepét kell létesíteni, amit úgy kell érteni, hogy a tisztviselők kikilincsel-
nének a városnál ingyen, vagy olcsón telkeket és aztán valamelyes uton-módon hitelmiveletek, pénzügyi transzaksiók útján létesítenék a tisztviselők telepét, hogy kiki ott házigazda legyen. Épen husz éve mult, hogy megboldogult Harmath Gergely volt realiskolai tanárral itt Debreczenben először tárgyaltuk meg ezt a kérdést: kivihetetlennek bizonyult.

A város nem ad ingyen telket. A hol olcsó telket adna — 2-3 korona négyszögméterenként — oda nem megy lakni senki. Es ha már menne oda lakni, nincs, aki hitelbe fölépítse, stb. Ezek az akadályok.

Szántó Győző ur terve egy csapással segít ezen bajokon. Ő nem kér se várostól, se senkitől telket se ingyen, se olcsón. Az ő terve szerint részvénytársaság alakulna, amely alkalmas helyen rendes — mondjuk napi árfolyam mellett megveszi a telket és fölépíti azt az 50-60 bérházat a tisztaság, izlés, kényelem és közegészség minden kívánalmának megfelelően és bérbeadná olcsón a tisztviselőknek.

A bérházak állanának 3-4 és 5 szobás lakásokból a megfelelő mellék helyiségekkel és kerttel ellátva. A bérösszeg hat, hét, nyolc és kilencszáz korona volna. A társaság csak azt a támogatást igényelné, hogy a város és a hatóságok, valamint a tisztviselők a részvények egy részét jegyezzék.

Az állam pedig részesítse azt bizonyos időn át adómentességben.

Az ilyen bérházakkal ellátott tisztviselők telepe sokkal jobban fellelne meg a mi igényeinknek és könnyebben jöhetne létre is, mint az olyan tisztviselői telep, ahol mindenki háztulajdonos legyen. A tisztviselőt hatósága ma ide, holnap oda helyezi, nem szeret tehát házat venni, pénze sincs hozzá. Ha van pénze, fél a háztulajdonosságtól, mert sok vele a baj: adó, illeték, javítások, stb. De ha állandó megfelelő bérházat kap, ahol nincs kitéve a házigazda, szomszédok zaklatásának, stajgerolásnak: akkor szívesen bérel ott lakást.

Ha tehát segíteni akarunk a bajon, amely immár nyakunkon van, csatlakozunk Szántó Győző ur tervéhez és nyujtsunk módot annak megtestesítéséhez.

Szántó ur pedig az ő ismert agilitásával, önzetlenségével vette

kezébe az ügyet, bontsa ki a zászlót, mi — föld és haza nélküli Jánosok — szíves készséggel fogjuk őt támogatni nemes és önzetlen törekvésében.

Politikai hírek.

A tisztek fizetésemelése.

Szünet a házbán.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Barabás Béla, a magyar delegáció elnöke, a delegáció tagjait ma délutánra előértekezletre hívta egybe. Ezen az értekezleten, mely Budapesten, az Országház delegációs termében fog megtartatni, az osztrák delegációnak a tiszti fizetések felemelésére vonatkozó nunciama tárgyában fognak határozni. Kétségtelen, hogy a magyar delegáció elfogadja Barabás javaslatát, mely szerint a költségvetés tárgyalása után valamely újabb költségvetési tétel nem tárgyalható. Ilyen értelemben fogják megszövegezni a magyar renunciumot. Biztosra vehető, hogy ezek után az osztrák delegáció további lépéseket nem fog tenni.

A tiszti fizetések felemelésének kérdése csak a következő delegációs ülészekben fog ismét szőnyegre kerülni. Késő ősszel ugyanis a delegáció ismét össze fog ülni és ekkor a tiszti fizetések felemelését az 1909-iki költségvetésbe be fogják illeszteni. Azt hiszik, hogy őszig a katonai kérdések rendezve lesznek, úgy, hogy magyar részről a tiszti fizetések felemelésének nem lesz akadálya.

A képviselőház most farsangi szünetet tart. Legközelebbi ülése esütörtökön lesz, amidőn is folytatni fogják a házszabályrevízió tárgyalását. A báromnapos szünet alatt lesznek a delegáció záró-ülései Bécsben.

Ami a házszabályrevíziót illeti, ennek tárgyalása előreláthatólag még hetekig fog tartani. A nemzetiségi képviselők ugyanis csak most kezdik a szónokaikat esatásorba állítani, a horvátok pedig bizonyosan feljönnek küzdeni Wekerle ellen, akit így akarnak arra kényszeríteni, hogy velők végrevalahára meggyezzenek és nekik a kormányt átadja.

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában Széchenyi-utca 19. szám.

A ref. presbyterium gyűlése.

A renitens tanítók ügye.

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni ref. egyház presbyteriuma népes gyűlést tartott vasárnap délelőtt az egyház tanácstermében. A gyűlés tárgysorozata több fontos ügyet ölelt fel, de különösen a renitenskedő tanítók ismeretes ügye kellett ismét nagyobb emócióit és adott alkalmat szenvedelmesebb vitára.

Egyébként az egész kellemetlen ügy a tegnapi gyűlésen eljutott abba a stádiumba, melyben a presbyterium érvényt szerezhet a törvénynek anélkül, hogy az a vád illetné, mintha a kötelességüket megtagadó tanítókkal szemben igaztalan megtorlást érvényesítené.

Ezzel az egész kínos ügy aktái a presbyterium részéről le vannak zárva és a megtorló igazságot az egyháztanácson kívül álló forum, az egyházi közigazgatási bíróság fogja szolgáltatni csakis azokkal szemben, akik kötelességüket megszegték s az egyházi törvényekkel s felettes hatóságának törvényes rendelkezéseivel is szembe helyezkedtek akkor, mikor tanítványaiknak konfirmációra való előkészítését s vallási oktatását megtagadták, annak dacára, hogy ez nemcsak erkölcsileg, hanem jogszerűen is kötelességüké van téve.

A gyűlésen felmerült többi tárgyról alábbi részletes tudósításunkban emlékezünk meg. A gyűlésen Kiss Albert lelkészelnök és Simonffy Imre gondnok elnökölt.

Előterjesztések.

Néhány kisebb ügy elintézése után jelentette Somogyi Pál előadó, hogy a lelkész érkezel a közalapi allandó bizottság elnöke Szele György lelkész választotta meg. A közgyűlés a választást tudomásul vette.

Előterjesztette azután az előadó a lelkész érkezelését végzését a lelkészelnöki színtre vonatkozólag. Kimondja az érkezelést, hogy elnök a helybeni szolgálatra legidősebb lelkész, tehát Kiss Albert legyen, miután az egyházkerület agg. püspöke, Kiss Áron, magas korára s gyengekedésre való tekintettel nem felelt meg e tisztségnek; Kiss Áron püspököt pedig az elnöki ezékben szerzett érdemei ismereséiül tisztelgetően elnökké választották.

A presbyterium a választásokat nagy lelkesedéssel vette tudomásul.

Ezután elnök eljenzés közepett szólásra emelkedett Kiss Albert:

— A törvény rendelkezései szabják meg, hogy ki legyen a lelkészelnök. Én meghajlom a törvény rendelkezései előtt, azonban méltánylást és ennézet kerek, ha gyengeségem miatt nem jelenhetek meg minden gyűlésen, de azért szívemmel, telkenmel odaadón fogom munkálni egyházam érdekében.

Eljenzés fogadta Kiss Albert szavait, melynek es napultával tárgyalás alá vettek a konfirmációra való előkészítésnek s választásnak nagy port felvert ügyét. Először a legelőbb az előadó tette meg előterjesztését.

A tanítók dolga.

Somogyi Pál: Ismeretes a presbyterium előtti a konfirmációra való előkészítés és az ismétlődő iskolai választások tekintetében a tanítótestület határozata. E kérdés megoldására tudvatevően küldötték ki a leveleket. E küldetés megemlékezésére javaslatot tettek, hogy a tanítótestületnek a konfirmáció okta-

tásra vonatkozó határozatát, illetőleg a testület szeptember 28-iki ülésének jegyzőkönyvét akarják, de nem tudták beszerezni s így anélkül tesznek javaslatot. Egyhangú véleménnyel a tanítótestület ezzel a határozattal fegyelmi vétséget követett el. Mert az egyháztörvény az egyházkerületi tanterv szerinti oktatást és a népiskolai hatóságok rendelkezéseivel szemben az engedelmességet a tanítóknak kötelességüké teszi.

Minden tehát a tanítótestület a tantervben foglalt választást s konfirmációra való előkészítést általában, különösen pedig iskolaszéki s presbyteri határozat dacára megtagadta: nemcsak törvényes kötelességének megszegésével, hanem az egyházi felelősséggel szemben tanúsított ellenszegülésével s engedelmességgel is elkövette a fegyelmi vétséget. Midőn pedig a tanítókat arra kötelezte, hogy további intézkedésig ezt a törvénytelen határozatot tartsák meg: egyúttal a hivatalos hatalommal való visszaélés vétségét is elkövette.

Mindezekből kiindulva a küldöttség a fegyelmi panasz megtételét javasolja a tanítótestületnek mindazon tagjai ellen, akik a tanítótestületi szeptember 28-iki határozatot indítványozták, megszavazták, vagy érvényesítéséhez hozzájárultak.

A presbyterium a küldöttségnek fentebbi véleményes javaslatát egyhangulag magáévá tette.

Az ellenszegülő tanító.

Ugyanez ügyben kiküldött küldöttség tárgyalta Ormós Lajos tanítónak az ügyét, aki az iskolaszéki elnökehez írott levelében a konfirmációra való előkészítést megtagadta. Később ugyan visszavonta ezen nyilatkozatát, de a presbyteriumnak idevágó előbbi határozatát megtelegebbézi kérte. Az elnökség megjegyzi, hogy ez a feleltetés meg is érkezett hozzá, de elkésve s e miatt a fegyelmi panasz elrendelése esetén ennek irataihoz véli csatoltatni.

A küldöttségnek ez ügyre vonatkozó javaslatát Vecsey Imre terjesztette elő. — A küldöttség javasolja, hogy miután Ormós Lajos a többség, az iskolaszéki s a presbyterium határozatának szerűt ellene és nem teljesíti a tantervben előírt kötelességet — ellene a fegyelmi eljárás megindítása végett a panasz megemlék.

Szele György előadva, hogy Ormós visszavonta kijelentését, s ezzel hibáját feligmeddig helyrehozta, kéri, hogy ne indítsák meg Ormós ellen a fegyelmi eljárást.

Hasonló értelemben szólalt fel dr. Kola János presbyter is, egyúttal pedig indítványozta, hogy ez az ügy, valamint a tanítótestületi határozat ügye is adassék vissza a küldöttségnek, mert hatha azóta az illető tanítók kezében kérdőzve fordulhat állott be s így a fegyelmi eljárás mellőződhet volna.

Juhász Ignác bejelenti, hogy Kola Jánosnál egyeztetés van az Ormós Lajos ügyet illetőleg. Konstatálja azontán, hogy az, amire beszéde végén kiterjeszkedett, már nem is tárgyalható, mert hsz ebben az ügyben a presbyterium már határozott. Elhárította t. i., hogy a tanítótestületnek azon tagjai ellen, kik a szeptember 28-iki tanítótestületi határozat meghozatalán, vagy érvényesítésében részt vettek, fegyelmi eljárást indít.

Az elnökséggel szemben nem helyesli, hogy az elkészített feleltetés azonnal visszahívást kérjen, s is ellene van egyébként, hogy Ormós Lajos ellen megindítsák a fegyelmi eljárást.

Kiss Albert az elhangzott beszédekre két megjegyzést tesz. Nem tartja helyesnek, hogy ez az ügy keretében, büccelkéményt emlegessenek. Itt csupán egyszerű fegyelmi vétség van szó. Rajaszkodnak ehhez, hogy az Ormós Lajos feleltetése a fegyelmi ügy irataihoz csatoltassék.

Márton Imre szerint Ormós Lajos vagy azok között tartozik, kik a tanítótestületi törvényellenes határozat alkotásában, illetve érvényesítésében részt vettek vagy nem. Ha nem tartozik közéjük, akkor nincs is helye véte szemben fegyelmi eljárásnak. Ha pedig közéjük tartozik: ez esetben a tanítótestületi határozat létrehozói s alkalmazói ellen indítandó s már elrendelt fegyelmi eljárásra is kiterjed s így nincs szükség arra,

hogy az Ormós Lajos mulasztása vagy ténye külön fegyelmi panasz tárgyává tessenek. Sőt inkább ez mellőzendő, hogy egy ügyben kétszeres intézkedés ne tessenek. Indítványozza tehát, hogy az Ormós nyilatkozatai s általában ügyének iratai a tanítótestületi határozat miatt fegyelmi eljárás irataihoz csatoltassanak, hogy ott kellő figyelemben részesíthetők s bírálhatók legyenek.

A dr. Kola János idevágó szavaira reflektálva megjegyzi, hogy a fegyelmi eljárás nem mindig megbélyegző. Sőt sok esetben tisztító tűz, melyet a fegyelmi vétségek méltatlan gyanújával szemben éppen maga a gyanúsított kíván alkalmazni, hogy az alaptalan gyanúsító magát tisztázza.

Indítványát elfogadása ajánlja, melyhez saját indítványuk visszavonásával Szele György, Juhász Ignác s dr. Kola János is csatlakoznak.

A kérdés feltevése körül hosszas vita következett, mely után a presbyterium nagy többsége a Márton Imre indítványát fogadta el.

Kiss Albert elsorolja, hogy a most már egyesített ügy iratait mielőbb iratokkal felszerelve fogja az elnökség felterjeszteni. Egyúttal indítványozza, hogy a határozat foganatosításával az elnökség megbizassék s a panaszlevél elkészítésére az egyházi ügyvéd Márton Imre felhívassék. — A presbyterium ily értelemben határoz.

Egyéb ügyek.

Ezután Kiss Albert indítványával módosítva elfogadták a gazdasági bizottság végzését, az egyházi adó rendezése és az új egyházi törvények szerinti közalapi járulékok tárgyában.

Tárgyalás alá került még az ügyvédi vélemény kapcsán az állami iskola részére átengedendő öndéi föld ügye. Erre nézve a gyűlés Kiss Albert és Márton Imre felszólalásai után úgy határozott, hogy tavasszal a kérdéses tagbirtokon helyszíni szemlelet tartanak és a megadandó 1600 négyzetölvet úgy szakítják ki a tagból, hogy a birtok értéke csökkenést ne szenvedjen.

Jelentette ezután az elnök, hogy az egyházkerületi elnökség a temetések régi rendjét a külsőségeken ideiglegesen visszaállította. A presbyterium az előadói indítványra elhatározta, hogy oda fog hatni, hogy a régi rend véglegesen visszaállítsák.

Ezután az idő előre haladával Kiss Albert elnök a tárgyalást berekesztette.

Városháza és vármegye.

Az allandó megyei választmány e hó 5-én délelőtt 10 órakor ülést tart a vármegyezházán.

Esküdtétel. Dr. Berencs Zoltán, a városi kórház most kinevezett segédorvosa tegnap tette le hivatali esküjét a városi tanács előtt, Kovács József polgármester kezeibe.

A szervezeti szabályrendelet. A szervezeti szabályrendeleten dolgozó szervező bizottság egyik a bizottsága, mely a 1-37. szakaszt revizálja, ma délelőtt 9 órakor a könyvtár szobában ülést tart.

Magnast nem lehet biztosítani. Mint ismeretes, a város tanácsa a Mágnás nevű városi ment odaköcsölőzte Bekessy Béla főhadnagyok, a kiváló sportembernek telovaglás céljából. A kölcsönös azonban azon feltevél alatt történt, hogy Bekessy biztosítani fogja mindennemű baleset ellen a pompás nént. Bekessy főhadnagy azonban tegnap arról értesítette a tanácsot, hogy a Magnast nem fogja biztosítani, mivel ily nemű biztosító intézet nincs. Érdekes, vannak biztosító intézetek, amelyek a lovakkal a sőbb rendű lényeket is biztosítanak.

Hiteletítő közgyűlés. A vármegye-háza közgyűlési termében tegnap hiteletítő közgyűlés volt Wesszpremy Zoltán főispán elnöke alatt.

Debrecen múlt évi adózása. Debrecen város múlt évi adózásának kimutatásával már elkészült az adóhivatal. Erről szóló jelentését tegnap terjesztette a tanács elé. Eszerint egyenes állami adóban a múlt évben 1.611.814 kor., hadmenetességi díjban 9300 kor., utadóban 114.214 kor., ref. egyházi adóban 25.592 korona.

A város alapító tagsága. Debrecen városa a szőlőgazdák országos egyesületébe alapító tagnak belépett. Az egyesület az alapító tagságról szóló oklevelet tegnap megküldte a városnak.

A homokkertiak kérelme. Negyven homokkerti lakos aláírásával kérvény érkezett tegnap a város tanácsához. A kérelmezők az iránt folyamodnak, tiltsa meg a város a vidékieknek azt, hogy a város érdekéből falgalyakat, törmelékeket vihessenek. Ez a kérelem abszurdum. A galyak szedését azért engedte meg a város, hogy a szegény emberek ingyen tüzelő anyaghoz jussanak. A kérvényező homokkertiak szemében a vidéki szegény emberek, a város szempontjából csak külsőségek és épp oly jogosultak a galyzedésre, mint ők.

Debrecen a múlt hóban. Debrecen város közigazgatási bizottsága a hó 5-én délután 3 órakor Wessprémy Zoltán főispán elnöksége alatt ülés tart, melyen a szakreferensek terjesztik elő a múlt hóról szóló jelentéseiket.

Király Gyula ünneplése. A városi tanács népszerű közszeretében álló tagját, Király Gyulát, magas kitüntetések alkalmából ünneplésbe részesíti. Az ünneplés színhelye a Royal külön terme lesz. Hasonló irányu mozgalom indult meg a Kaszinóban is.

A tűzoltók gőzfeeskendője. A debreceni tűzoltóknak sokszor meggyűlt a bajuk tűzoltás idején amiatt, hogy nem volt aki szivattyúzza volna a vizet. A tűzoltókat az oltás veszi igénybe, a közönség pedig gyönyörködni, vagy sajnálkozni megy a tüzeset színhelyére és sebeknek sem fullk a foga a szivattyúzáshoz. Ezért beadványt intéztek a városi tanácshoz, melyben kérik, hogy gőzfeeskendő gépeket szereljen be a tűzoltóságuk. Egy feeskendő gép 8000 koronába kerül. A tanács a beadványt átette a pénzügyi bizottsághoz döntés végett.

Szükséges a barakk. A honvéd kerületi parancsnokság értesítette a várost, hogy március 16-án 400 főnyi honvéd legénység jön Debrecenbe. A honvédek a nyugati barakkban akadják elszállásolni, ezért a tanács utasította a főmérnököt, hogy hozassa rendbe a barakkot. A katonaságnak március 6. áprilisra 8 és fel, májusra 1 és fel öl fat utal ki a tanács.

A városi szeszüzlet cégjegyzése. A tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy Papp László nevét, aki megszűnt a városi szeszüzlet üzletvezetője lenni, a cégjegyzékből töröltetni fogja.

A Bégány tatarozása. A Bégány csárda is ama régi jó időkből való, mikor még oleóbb volt a bor és sűrűbb volt a bankó, meg a vendég az utzóli csárdákban. Azóta a csárdákból csapszökek lettek, a bankók és a vendégek pedig egyenesen eltűntek a csárdák köréből. Ezekkel együtt eltűntek a csaplárosok is, mert nem fizette ki magát az üzlet, a csárdáknak pedig teteje, falai bedőltek. A Bégány csapszök is, mely a város tulajdonában van, megrongálódott. Most azonban a Bégányt hárbe vették, amiért is a tanács tegnapi ülésén utasította a főmérnököt, hogy tataroztassa ki a csárdát.

Iparosképzés Debrecenben.

Az iparos továbbképző bezárasa.

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) A Technológiai m. kir. Iparmúzeum által ez idők óta rendezett iparos továbbképző tanfolyam, számtan, mértan és fogalmazási tanórgyából vasárnap d. o. tartott a záróelbárást, melyen a város és tanonciskolai felügyelő bizottság részéről Bószler Károly, Fazekas Sándor és Davidházy Kalmán, az ipar estület és iparos kör részéről Seneibner Gyula, Varjassy Imre, Uogváry Mihály és Barta Mihály jelent meg, kik általában kedvező ítéletet mondtak a tanfolyam rajzokban és dolgozatokban bemutatott eredményeiről. A kiképzés végeztével a tanfolyam vezetője dr. Rédei Rezső röviden beszámolt az eredményről s nagyjából vázolta azt a nagyszabású koncepciót, melynek kereteiben a keresk. minis-ter ur megbízásából a technológiai iparmúzeum az iparoktatást munkálni kívánja.

Haladó korunk változott viszonyai között — mondotta tovább — a kisiparos egy olyan harc sorkatonasága, a kisipar egy olyan vértelen háboru csatateré, melyen három oldalról éri támadás a kisiparost s három irányban kénytelen állandóan védekezni. 1. A nagyiparral szemben, mely elnyeléssel fenyegeti. 2. A munkások indította osztályharcával szemben s végül 3. Saját magával szemben a kisiparostárs versenyharcában. Ezt a hármast küzdelmet csakis az összes fizikai és szellemi erők vértetével lehet sikeresen állani. Ezért kell tanulni, tanulni és tanulni.

Ezután megköszönte a tanárok ügybuzgalmát, a tanulók szorgalmát s különösen kiemelte az önálló mestereket, kik annak a nemes és dicséretes gondolatnak büszke utörői, hogy tanulni nem szégyen még akkor sem, ha az ember törvény és iparjog szerint befejezett és kész ember.

Végül azon jeles és buzgó iparossegédeknek, kik minden jelölésen jelen voltak s annak megfelelő eses eredményt is tudnak felmutatni, kiosztotta az igazgatóság által engedélyezett s a debreceni kamara által adományozott 10 és 5 koronás jutalomdíjakat.

A tanfolyamon résztvevő önálló mesterek pedig egy-egy hasznos szakmunkát fognak buzdításul a tanfolyamtól kapni.

Művészet.

Reuter Floricel hegedűművészről.

A Zenekedvelők március negyedik hangversenye.

— március 3.

Ritka műveltségben lesz része a Debreceni Zenekedvelők hangverseny-közönségének március 14-én Reuter Floricel 17 éves hegedűművész fog fellépni, aminek érdekességét csak fokozza az, hogy a közönségnek érdekes ő szehasonlításra lesz alkalma, mert hisz mindannyiunknak emlékezetében van még Kocian elragadó játéka.

A fiatal hegedűsök tehát tagadhatatlanul nehéz helyzetbe lesz, azonban biztosra vesszük, hogy az ő páratlanul nagy művészete diadalmas estét fog neki szerezni, mint ahogy a Kontinens nagyobb városaiban mindenütt egy csapásra meghódította a közönséget. Berlinben ott izben lépett fel a Mozárteremben és ott, mint valami hegedű csudát bámulták és ünnepelték és a kritika is csak feltétlen elragadtatásának adott kifejezést.

Reuter Floricel fiatal kora dacára teljesen érett és megállapodott művész. Marteunak legkiválóbb tanítványa volt, annak a Marteunak, aki a berlini zeneakadémián most Joachim utóda s aki egy izben róla így nyilatkozott:

— Nem tudom, hogy Reuter Floricelnél mit csudájunk jobban, nagy interpretáló képességét, játékának varázsát, vagy bámu-

latba ejtő technikáját. Azt azonban tudom, hogy a kis Floricel nagy művész, aki tanárának is csak a legnagyobb dicsőséget hozza és akire a tanára mindig büszke lesz.

Isay Jenő pedig, ez a hegedűorás így nyilatkozott:

— Reuter Floricel a legcsodálatosabb genie, akivel életemben találkoztam.

A külföldi kritika mint zeneszerzőt és dirigenszt is méltán magasztalja.

Fellépése iránt városszerte nagy az érdeklődés.

Az estélyen résztvesz még Mooshammer Román tanár, a m. kir. operabáz hárfaművésze, aki kincseket érő hárfaján először fog játszani a debreceni közönség előtt.

Brutus.

Gyilkosság táncközben.

Agyonvert legény.

Működik a legényvirtus.

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) A legényvirtus ismét véres eseményt idézett elő és kiölt egy emberéletet. Mint a debreceni ügyészséghez egy Hosszupályiból érkezett távirat jelenti a legényvirtusról híres szabolcsi legények vig zene szó mellett, táncközben agyonverték egyik társukat.

A borzalmas gyilkosság részleteibe nem ad betekintést az a szűkszavú távirat, melynek nyomán azonnal vizsgálatot rendelt el a debreceni kir. ügyészség.

Az áldozatot Kádár Mihálynak hívják. Végzete elvitte abba a bálba, melyet a községbeli legények rendeztek.

A multság szépen csendesen kezdődött, de aztán éjjeltájban a jókedy már annyira tetőpontra hágott, hogy a fokosok is előkerültek és aztán a bálteremben a legvadabb dulakodás és verekedés támadt.

Különösképpen Kádár Mihály 29 éves legény virtuskodott. A verekedők erre eliene fordultak.

A botok és fustélyok egész áradatától találva a szerencsétlen pár perc alatt összerogyott és holtan terült el. Feje teljesen szét volt zúzva. Azonnal bekövetkezett halálát koponyarepedés okozta.

Amint az ügyészségnek az esetet bejelentették, Petneházy vizsgálóbírósegéd Horváth törvényszéki orvosszakértővel azonnal kiutazott Hosszupályra a helyszíni szemle és a boncolás megejtése végett.

A gyilkos legényeket a hosszupályii csendőrök nyomozzák. Eddig már két legényt tartóztattak le.

A tornaegyesület közgyűlése.

Beszámolás a múlt évről.

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) Március hó 1-én tartotta evi rendes közgyűlést a Tornaegyesület a tagok igen élénk részvétele mellett. A tárgysorozat legkiemelkedőbb pontja a titkár jelentése volt, melyben az elmúlt év történetével foglalkozott. Mint legjellemzőbb adatot említjük fel a jelentésből, hogy az egyesület országos hírű athlétái 117 nyere-ményével az ország második egyesülete lett. A megkapó, ötletes jelentést a legnagyobb elismerés honorálta. A pénztárosi jelentés,

zárszámadás és költségvetés letárgyalása után következett a választmányok az alapszabályok módosítására vonatkozó indítványa. A modern és sportszerű alapszabályjavaslatot egyhangu lelkességgel fogadták el.

A tisztújítás eredménye a következő:
Elnökök: Lestyán Adorján kir. tanácsos, dr. Magos György városi főügyész, ügyvezető elnök Jánosi Zoltán, alelnökök Csoka Sámuel városi tanácsnok, Sztankovics János gazdasági akadémiái igazgató, dr. Tüdös János, titkár Szarukán Sándor, má oditkár Zold József, pénztáros Kiss Kálmán, ellenőr Zin Géza, há nagy Rudolff Imre, jegyzők Fényes Jenő és Vadon Géza, számvizsgálók Gaszner Géza és Kovács Mihály, mérnökök Váradi Géza, Bacsó Pál, Hegedűs János, orvosok dr. Csakó Zsigmond, dr. Derekassy István, dr. Ling Sándor, dr. Hajnal Dezső, ügyész dr. Balogh Géza.

Választmányi tagok: Burger Izso, dr. Horvay Robert, Horváth Aladár, Czink Sándor, dr. Jászi Viktor, Matyasovszky Andor, Nagy Kálmán, Vilmos Béla, Czink Aladár, dr. Radó Rezső, Gyürky Sándor, dr. Csűrös Ferenc, Töpler Ottó, dr. Szász Adolf, dr. Székely Árpád, Póttagok dr. Csáthy Dezső, dr. Dzurilla Béla, Schirf Henrik, Mórucz József, Szabó Gyula.

Szinház.

* **Paraszthűség.** Than Gyula lapszerkesztő szép sikert aratott népszinházja a Paraszthűség kerül ma ismét előadásra. — A darabot vasárnap este zsufolt ház előtt ismételték meg. Az összes szereplők nagyon tetszetek s felvonások után zajosan tapsolták őket a szerzővel.

* **Porzolt Kálmán Debrecenben.** Porzolt Kálmán, a kiváló író, a „Pesti Hirlap“ vezércikk írója s egyik legkiválóbb beltristája tegnap Debrecenben időzött s végig nézte a tegnap esti színházi előadást. A délután folyamán meglátogatta Lukács Juliskát, színtársulatunk kiváló drámai művésznőjét, aki súlyos természetű operációt szenvedett keresztül és most van gyógyuló felében.

* **Gretchen.** Kocian hangversenye miatt az elmúlt hetről elmaradt nagyszerű bohózat holnap, szerdán kerül színre. A Gretchen a Magyar színház nagyszerű darabja, a fővárosban az ötvenedik előadásához közeledik. A közönségnek holnap este a bohókás muzsa szolgáltatja a kacagató élvezetet. A Gretchen piros színű darab.

* **Helikoni ünnep.** Csütörtökön lesz a bemutatója Prém József verses színjátékának, melynek előadására hetek óta szorgalmasan készül az egész személyzet. A darab főszerepeit Hahnel, Csáder, Szakács, Bérczy, Terneyi, Arkossy stb. játsszák, kívülük részt vesz az összes személyzet.

VILLAMOS SZINHÁZ.

* **Az Uranus mai kitűnő új műsora.** 1. Hídépítés délafrikában (arabokos). — 2. A tékező fiú (ortenet a bibliából). — 3. Bucus a legényeletől (otóó at). — 4. Tengerész hadapródok gyökölata (eredeti fölvetel). — 5. Revanche (bonozar). — 6. A gyémánt csempész (dráma). — 7. A portugál királ és trónörökös temetése Lisszabonban (eredeti helyszíni fölvetel). — 8. Feltékenység és elmebetegség (bohózat). Műsor változás fenntartva. Helyarok mint rendezés. — Előadások 6, 7, 8 és 9 órakor. Kedvezményes árú jegyfüzetek a pénztárnál várhatók este fel 6-tól.

A lisszaboni temetés. Az egész világot megrendítő lisszaboni esemény, a királydráma utolsó epilógusáról, a király és trónörökös temetéséről készült mozgófényképeket tegnap mutatták be az Uranus színházban,

mely iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy az előadások teljesen telt házak előtt lettek megtartva. A közönség meghatottsággal fogadta a képet, mely pompásan sikerült képekben, jelenetekben mutatja be a temetést. Azonkívül meglepő és rendkívül tanulságos képek a „Vasútépítés délafrikában“ és a „Tengerész hadapródok gyakorlata egy iskolahajón. A „Tékező fiú“ című gyönyörű bibliai eredetű képet kell még megemlítenünk, melyet általános tetszéssel fogadtak a többi pompás, humoros képekkel. E műsor csak ma kerül bemutatásra.

Halál az árokban.

Egy öreg ember tragédiája.

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) Tragikus sors érte G. Tóth István szoboszlói földmivelő napszámos, egy 65 éves, szegény elesett embert, kinek szomorú végzetét nagy családja, és négy arvája siratja.

G. Tóth István vasárnap Debrecenben járt rokonai látogatására. Az esteli vonattal utazott vissza Szoboszlóra, ahova a vonat a késő esteli órákban robogott be. Jóval elmúlt tíz óra, mikor Tóth István beballagott a szoboszlói pályaudvarról a városba. A pályaudvar mellett egy széles árok húzódott végig, mely a mostani hóolvadás miatt félig telve van szennyes hólével.

Amint a szegény öreg ember az árok mentén befelé botorkált, a sötét éjszakában eltévesztette az utat, lelépett a gyalogsvényről és egy vigvázatlan pillanában felrelepve, lezuhant az árokba.

A szerencsétlen öreg ember újszólván magával is tehetetlen volt, az árok mélyén levő puha iszap pedig lejjebb és lejjebb vonta, úgy, hogy a boldogtalan sehogysem menekülhetett. Segélykiáltásait senkisé hallotta s a szerencsétlen megfuladt a piszkos iszapban. Holttestére másnap reggel bukkantak rá a járókelők, kik azonnal jelentették az esetet a hatóságnak, mely a vizsgálat folyamán megállapította, hogy a megelőzőleg igen titokzatosnak látszó esetben büntény teljesen ki van zárva és Tóth István szerencsétlenség áldozata.

Hirek.

A „Debreceni“ szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok alatti lépcső-folyosóján. Telefon 412.

Debreceni Ujságírók Egyesülete.

Debrecen, március 3.

A „ma“ legigazabb értelemben vett gyermekei, korunknak leghívebb krónikásai az ujságírók. Kezüket az Élet útjében tartva, napról napra híven beszámolnak annak hol lázas, hol nyugodt, de mindig hű megnyilvánulásáról. Ők maguk a fekete betűk mögött maradnak, de szívüket-lelküket, folyton izzó agyukat beleöntik a lapok fekete barázdás hasábjába, az új ferrongó világ történelmébe.

Ezek a fekete ujsághasábok merészen és diadalmasan terjesztik a kultúrát. Napról-napra beljebb és beljebb viszik a tudást, az ismeret faklyáját a világ legsötétebb zugai felé, hogy végül az egész világot meghódítsák a legnagyobb, a legigazabb, legfényesebb napnak, minden emberi boldogság forrásának: az emberi művelődésnek.

Az ő lázas, gyors, pillanatfelvételszerű munkájuk volt talán az oka annak, hogy csak a legutóbbi időkben kezdtek gondolni az egyesülésre, holott ennek erejét talán ők

ismerik lejjebben, akik újszólván napról-napra tanúi, terjesztői, hirdetői a szervezkedés erejének. Végre azonban gondolni kezdtek magukra is, és, akik kizárólag embertársaiknak: a közönségnek élnek. Kezdték szervezkedni. A közös hivatás, a közös ideálok, a közös érdekek erkölcsi ereje tömöríteni kezdte őket a fővárosban és vidéken egyaránt.

Igy alakult meg a debreceni ujságírók egyesülete is.

Vasárnap délután volt az alakuló közgyűlés a Royal külön termében, amikor is a D. U. E. megalkotta alapszabályait és megválasztotta tiszkarát. Elnök lett Than Gyula, titkár Balassa Sándor, főjegyző Roskovics Arthur, ellenőr Hajdu Sándor, pénztáros Boruss Mihály, jegyző Páffy József és ügyész Rényi Nándor dr.

Az egyesületnek vannak rendes tagjai: a hivatásos ujságírók; pártoló és alapító tagjai. A rendes tagok évi tagsági díja 12 korona, pártoló tagoké 6 korona. Az alapító tagság díja egyszerismindenkorra legalább 50 korona.

— **Március 15.** Közeledvén a negyvennyolcadiki éves idők 60 ik évfordulója, — a főiskolai Magyar Irodalmi Társulat lázasan készülődik az ünnepélyre. — A Társulat az összes dalkörök bevonásával ünnepel s erre nézve a felkérések már meg is történtek. A fairagaszkok ingyen nyomatását is kérték a város nemes tanácsától, amelynek tagjai — tekintve a hazafias célt — bizonyosan okvetlenül meg is szavazzák azt. Az ünnepély különben impozánsabb lesz az eddigieknél! A Petőfi szobornál a kollégium udvarán s a városháza előtt fog lefolyni az ünnep.

— **Uj doktor juris.** A mult szombaton avatták fel a kolozsvári egyetemen a jogtudományok tudorává Szabó Sándor debreceni ügyvédjelöltet.

— **Lestyán Adorján üdvözlése.** A Debreceni Tornaegetület, mint régi idő óta buzgó elnökét és bőke ü maecenasát Lestyán Adorján kir. tanácsos közjegyzőt névnapja alkalmával f. hó 4-én küldöttségileg fogja üdvözölni.

A mai vigéat. A „Bika“-szálloda disztermében ma délután 5 órakor tartandó utolsó vig est műsora a következő:

1. Nyitány. Játssza: Kiss Béla és teljes zenekara. Felt Vilmos opera overture.
2. Schumann: Két gránátos. Dr. Széll Kálmán. a) Feltők mennek, b) Félre vágom népdalok. Éneki Horváth Kálmán ur. Zongorán kíséri Mártonfalvy György ur.
3. Nem házasodtam meg soha. Magánjelenet. Irta: Than Gyula. Előadja: Bérczy Ernő ur.
4. Dalok. Éneki: Lónyai Piroška ur-hölgy, zongorán kíséri Mártonfalvy György ur.
5. A trónörökös, vigjék egy felvonásban

S Z E M É L Y E K:

Udvari tanácsos Horváth Kálmán ur.
Udvari tanácsosné Horváth Kálmán ur-nő.
Trónörökös — — Bérczy Ernő ur.
Iass — — Kallós G. ur.

6. Klaszikus és modern zeneszerzők. Zenei hus oressz. Zongorán játs a Mártonfalvy György ur.

7. Kunigunda, vagy egy új Velencében. Tréfás magánjelenet. Előadja Horváth Kálmán ur.

8. Primadonnák utazása. Paródia. Lejti Perczel Karola ur-hölgy.

9. Lange L. Komikus trió. Előadják Bot Béla ur faszott, Ivanovics Károly ur klarieten, Sentag Román ur trombonon.

10. Kara Bin-Bam-Bumm naplója. Irta Mihailovits Jenő ur. Felolvassa: Békés Gyula ur.

11. Zoltán Vilmosné: Asszony vagyok, Vigmonológ. Előadja Rajczy Anna urleány.

12. Tréfás tánc. Látjuk a Péczel nővérek. A zongora kísérletet játsza Martonfalvy György ur.

13. Ifj. Ormódy Vilmos. Mi atyánk! Gárdonyi: Röhög fűdön. Hat tudós. Előadja Horváth Kálmán urleány.

14. Magyar-hadsereg induló. Előadja Kiss Béla s zenekara.

Ezen rendkívül érdekes estre jegyek kaphatók Mihailovits Jenő győzestartáiban. Üdülty 1 korona, állóhely 30 fillér, páholy 5 korona.

Felhívás az adózó közönséghez. Ismételve felhívjuk mindazokat, kik a hadmentességi díjra vonatkozó bejelentésüket a már közzétett időben be nem adták, hogy ezt a vallomást 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben hadmentességi díjuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani. Debrecen 1908 március 2. Városi tanács adóügyosztálya.

Házasság. Az elmúlt hó 24-én esküdtök örök hitet háróli és kecsényi Kelecsényi Mihály szentilászlói református lelkész Szabó Rózsika debreceni okleveles tanítónőnek. A kedves debreceni leány házasságához a legjobb szerencsekívánatok fűződnek.

Szerencsétlenség a debreceni pályaudvaron. Súlyosabb természetű baleset érte vasárnap a debreceni pályaudvaron Balla Gábor saruátlót. Balla Gábor délelőtt úgy tizenegy óra tájban a guritónál dolgozott. Munkaközben nem vette észre, hogy afelé a kocsifelé, melynek hátamögött állott, egy másik kocsit hajtanak. Ekkor történt a szerencsétlenség. Balla a két kocsit ütközése közé került, melyek bal-karját teljesen összetörték. A szerencsétlenül járt vasutast ápolás végett szállították a kózkórházba. A baleset ügyében a rendőrség szigorú vizsgálatot indított. Tegnap kihallgatták a szemtanúkat, ezeknek előadásából az tűnik ki, hogy Balla vigyázatlan volt s így következett be a baleset.

Jótkonyocu estély. Az 1908. március 3-án kedden délután 5 órakor a helybeli kegyes-tanítórend kath főgimnáziuma díszteremében jótkonyocu soirée lesz. A soirée teljes jövedelme a siketnőmák debreceni inézate javára fordítatik, mindelőv a feűfizetéseket köszönettel fogad és hirtapilap nyugtaz A rendezéshez. Az estély műsora a következő: Megyitő. M. scagni P.; „Paraszt becsület”. Intermezzo. Ehrlich József zenetanár vezetése mellett előadják: Vasáry Istvan, Vasáry Andras és Fenyves Ignác urak első hegedű; Czeglédy Béla, Gyarmathy Miklós második hegedű; Csorba Béla mély hegedű; Vasáry József gordonka; Gyarmathy Istvan gordon; zongorán kíséri Gyarmathy Mariska urleány Fráter Sandor harmonium kísérővel I. Horváth G.: „Magyar ábránd”. zongorán előadja: Kocsár Ilonka urleány 2. Drida: „Mazurka”. Hegedűn előadja: Gyarmathy Miklós, zongorán kíséri Gyarmathy Mariska urleány. 3. Coppée: „Az áldás”. Előadja; Békés Kálmán ur. 4. Abrámi E. kel-Huny. di. „Ábrád”. Zongorán előadja: Fráter Sándor. 5. Farkas Imre: „Czinka Panna”. Metódrama. S. avarja: Balogh Lenke urleány, hegedűn kíséri Balogh Margitka, zongorán Balogh Gábor. 6. Zerkovitz: „A léha nótája”. Éneklí: Balogh Sándor, kíséri: Fenyves Ignác, Gyarmathy Miklós, Balogh Gábor és Gyarmathy Istvan cimbalmon. 7. Bach J.: „Magyar ábránd” Hegedűn előadja: Balogh Margitka urleány zongorán kíséri Ehrlich József ur. 8. Rudnyánszky Gyula: „Gyáva”. Szavolja: Steinhart Aladar 9. Liszt F.: „Rhapsodia hongroise” 16. sz. Zongorán

előadja: Gyarmathy Mariska urleány. 10. Kuplák. Éneklí Vajta Jenő, zongorán kíséri Balogh Gábor. 11. Csigulka: „Oasz serenád”. Előadja vonós öös: Vasáry Istvan, Vasáry Andras, Vasáry József, Ehrlich József és Gyarmathy Istvan urak. 12. Mohr. H.: „Spanyol tánc”. Előadja: Balogh Margitka első hegedű; Czeglédy Béla, Gyarmathy Miklós és Urbanovics Miklós második hegedű; Balogh Gábor gordonka; Gyarmathy Istvan gordon; Urbanovics József triangel; Müller Líke és Gyarmathy Kárika tambourin; zongorán kíséri: Gyarmathy Mariska és Fráter Sandor.

Debreceni ifjak sikere. Multkori ilyen em alatt megjelent híreink megcsodálással meg kell itt újból említenünk, hogy nem csak a helybeli reáliskola egyik növendéke nyert kitüntetést a múlt év vége felé, okóber 20-án, Budapestben az Országos Középiskolai Tanáregyesület megbízott tanárai előtt lefolytatott magyar és latin filológiai verseny pályázaton. Ugyanily kitüntetésben részesült még a helybeli róm kath főgimnáziumnak a múlt tanévben érettségit tett két jeles növendéke is. Az egyik Husz Ödön, városunk polgáriskolája egyik tanárának, Husz Lajosnak, szépményű fia, akinek magyar dolgozata szintén ama tizenhárom ifjú között soroltatott fel, akiknek mindenneke, nem csak díszére re, hanem jutalomra is méltó lett volna. Frank László a másik kitüntött ifju, akinek latin magyar dolgozata ugyancsak azok közé tartozott, amelyeket jutalomra érdemesítettek. A bizottság ítélete szerint három ifju (27 közül) dolgozata leginkább tanuskodik a latin szöveg átértéséről és a szabatos fordítás képességéről. Szerzőik emellett elfogadható magyar latin fordítást is készítettek. A harmadik helyen Frank László a jutalmazott.

A Szent László dalegylet vasárnap este zártkörű, pompásan sikerült hangversenyt rendezett. A hangversenyen a dalegylet férfikara szerepelt nagyrészt, de voltak kedves és megkapó női dal- és zene számok is. A bemutatott táncok is sok tapsot arattak. A hangverseny alatt meg után tea és sonka estély volt, melyet reggelig tartó tánc követte.

Hangverseny a Dóczy-intézetben. A reformátusok régi intézetében ismét hangversenyt rendeznek. A segítő egyesület javára rendezendő ünnepélyre a rendezőség sikerült programot állit össze, melynek pontjai között városunkban kedvelt szereplőknek is lesznek egyes számai. A többi számokat az intézet legjobb erői fogják betölteni. A megívókat még e hét elején kibocsátják. Tekintve a városzerte mutakozó varakozást és érdeklődést, valószínűleg sikerült napja lesz ez a közszereplésben álló intézetnek.

Hangverseny a zárdában. A Szeűs-leánynevelő intézet segítő köre saját pénztára javára szombaton és megisméi vasárnap délután főnyesen sikerült házi hangversenyt rendezett az intézet díszteremében, mely ez alkalommal zsűfolasig megtelt díszes, előkelő közönséggel. A musoron az intézet bájos nove dekei szerepeltek, még pedig oly nagy számmal, hogy lehetetlen (ket egyenkint méltánunk s ezért csak általánosságban emlíjük meg, hogy a műsor valamennyi száma nagy sikert aratott és a bájos szereplők igen-igen sok tapsot kaptak.

Felholtra késelt legény. Esméletlen állapotban, 12 késszurástói boritva szállították be tegnap este a kózkórházba Balogh József ácssegédet. Balog az este az Árpádtéren összeszólalkozott egy csapat munkásemberrel, akik közrefogták és ugyszólván halálra késelték.

Katonák harca. A eselédbálok rendszerint katonaverkedéssel vannak egybekötve. A esinos szobaleányoktól és a különböző italoktól felhangolt katonák minden egyes bálon össze szokták mérni erejüket a

civilekkel és kardjaikat katonapajtsáikkal. Igy történt ez vasárnap is a Múvás király vendéglőben, hol egy Gál nevű Vilmos huszár Tóth András nevű honvédhuszart kidobta a kávéházból. Már majdnem kardre mentek a fiuk, de a jelenlevő Bardócz rendőrbiztos a gyorsan előhívott katonai őrséggel csakhamar lehűtötte harc kedvüket. Az eljárás folyik.

Megölte a föld. Böszörményben Sipos Márton napszámos a múlt hét szombaján egyik böszörményi gazdálkodó házában kutat ásott. Kutásás közben a föld rászakadt és maga alá temette a szerencsétlen embert, aki nyomban meghalt. Az ottani rendőrség szigorú vizsgálatot indított, hogy kit terhel-e esetleg valami mulasztás miatt a szerencsétlenségért a felelősség. A vizsgálat azonban azt állapította meg, hogy Sipos Márton saját gondatlanságának áldozata.

Jelenet az utcán. Antal Sándor kőművessegéd nyugodtan ment hazafelé tegnap a Zrinyi-utcán, mikor két haragosa Toth Kálmán és Rikasi József iparosok késéssel megtámadták és leszurással fenyegették. A borányos jelenetnek egy rendőr vetett véget és idjekorán megakadályozta, hogy az utcai jelenetnek komolyabb következményei legyenek.

Szobatüz. Veszedeles szobatüz pusztított vasárnap a kora esteli órákban a Szent-Anna-utca 28. számú házában. A tüzet szerencsére hamar észrevették és a nagy apparátussal kivonult tűzoltóság csakhamar teljesen lokalizálta. Bár a szoba berendezése a tűz martaléka lett, a kár nem nagy.

Rendőri hírek. Dóci János fuvaros tegnapelőtt, a vasárnap tisztességére alaposan leitta magát, aminek azonban alaposan megadta az árát, mert ismeretlen tettes 50 koronát ellopoit tőle. — Sáfány László boltiszolgának 14 korona értékű cipőjét valaki ellopta.

Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Szűcs János ref. 16 éves, Csajbók Erzsébet róm. kath. 11 éves, Wagner János róm. kath. 42 éves, Molnár György ref. 1 hónapos, Harsányi József ref. 45 éves, Ertl Pál ág. ev. 27 éves, Kötésény Géza ref. 20 éves, Toldi József ref. 60 éves, Erdős Jenő izr. 13 éves, Katona Zsu sánna ref. 54 éves, Csotya Nikita gör. kath. 7 hónapos, özvegy Kocsás és Isvánó 84 éves, Balogh Mária ref. 1 hónapos, Oláh János ref. 61 éves.

Szakácsnő, mint tiszthelyettes.

A Piac-utca szenzációja

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) Egy bohózat keretében ind az a jelenet, mely vasárnap délután játszódott le a Piac-utca azon oldalán, melyet a vasárnapi alkalmakból kifolyólag eseledkorzónak neveznek.

Megfelelő számú hadfiak társaságában hullámozott ott a város eseledközönsége és hevesen szöűtték az ugynevezett mosogató szagu liezonokat, melyeket természetesen a esirkecomb és más földi jók szerepelnek legelősebben.

A eseléd korzó figyelme ugy hat óra tájban hirtelen egy pontra irányult. A Kos-suh-utca sarkán egyszerre csak felűnt egy, a kaszarnyák lakói között előnyösen ismert szakácsnő — tiszthelyettesi egyenruhában, fején, dus hajfürtjei fölött egy vasutas sapkával.

Es a korzó jól mulatot ezen a tüneményen. A szakácsnő pedig élvezte a dícsőseget és gracioszús lépésekkel mérte végig kétszer

az aszfaltot pályatársai irigy pillantásaitól kísérve, ami annak tudható be, hogy a „vitéz urak” szinte körülrajongták a tisztelnyestest nem mint olyant, hanem mint szakácsnőt.

Hanem ez a nő — köpeneki tisztelnyestest helyettes nem hosszú ideig rabolta az atillák alatt dobogó szíveket, mert a rendőrség részét véden a dolognak szépen kiöltöztette a bűnügyosztályon a szakácsnőt a fényes uniformisból.

Ekkor tűnt ki, hogy a jeles nő Tóth Lidiának hívják. Szakácsnő, egyik helybeli családnál.

Mikor a rendőrtiszt megkérdezte tőle, miért csinált vasárnap délutánra ilyen feltűnő keltő tolejtet, naivul válaszolta:

— Hát én azt hittem, hogy szabad ilyesmit tenni. Hisz farsang van és mikor Egerbea voltam, gyakran csináltuk ezt.

A rendőrség nem respektálta az egrinevet és megindította az eljárást a katonáskodó szakácsnő ellen.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Távirat és telefon.

A király és Schratt Katalin.

Budapest, március 2. Azt az egy angol lap nyomán elterjedt hírt mintha a király Schratt Katalinnal morganatikus házasságra lépne, illetékes helyről a legerélyesebben megcáfolják. A hírforrás azt állítja ugyan, hogy Schratt Katalin előbb főhercegnői rangot kap, de ez is csak merő kombináció.

A nemzeti bankbizottság ülése.

Budapest, március 2. A nemzeti bankbizottság Bathány Tivadar gróf elnöklete alatt a napokban tarja meg első formális ülését.

A katonatisztek fizetésrendezése.

Budapest, március 2. A magyar delegációk ma értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a katonatisztek fizetésrendezéséhez nem járulnak ez idén hozzá, mert az erre szükséges összeget a hadügyi költségvetésbe nem vette fel a hadügyminiszter.

A csernovai bünper.

Rózsahegy, március 2. A csernovai vérengzés ügyében ma kezdtek meg az esküdt-széki tárgyalást. A vádlottak nagy része tagad minden vádat. Nehány vádlott való-mása szerint a nép csak azon feltétellel járult a templomépítés költségeihez, ha azt Hlinka szenteli fel. Hlinka huga vezette az asszonyokat a papok elé, ő volt a főfelbujtó. A tárgyalás több napig fog tartani.

Képviselő választás.

Beregszász, március 2. A tiszaháti kerület ma képviselőt választ. Két jelölt van: Máté László disszidens és Kollós Tivadar függetlenségi jelöltek. Délután 6 órakor a szavazatok állása a következő:

Máté 1028
Kollós 591.

A választás késő éjjel fog véget érni; Máté megválasztását biztosra veszik.

Kardpárbaj.

Budapest, március 2. Lukács István Pestmezeje állattenyésztési felügyelője ma kardpárbajt vívott Karesay Miklós földbirtokossal, aki súlyosan megsebesült.

Öngyilkos százados.

Berlin, március 2. Az allersteini dráma szomorú hőse: Gréber százados a fogházban ma felvágta ütőereit s meghalt.

Elítélt komitáczió.

Konstantinápoly, március 2. A monasztri kivételes bíróság Deyan budafoénekenál talált okmányok által kompromittált 31 Okridából és Monasztirból származó bolgár ellenfolyamatba tett perben ma meghozta az ítéletet. Tizenhat védőt, köztük néhány papot és tanítót elítéltek és pedig 12-öt élethossziglani és 3-10 évig terjedő fogságra. A többit felmentették.

A lesóványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is megerősíti éppoly, mint ahogy sok ezer gyermek fejlődését elősegítette. A gyermekek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki 834

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle
EMULSIO.

Minden ügben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsió van mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható a gyógyszerárakban.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Utcai lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Arany János-utca 2. sz.

Csarnok.

Asszony-szerelem.

A „Debreczen” eredeti regénye.

(Folyt.)

30

És majd ha azok, akik közel vannak az éghez és akik ott hallgatják négyemeletes paloták legfenekén az odvas pincében a föld szívének dobbanásait, egyszer kinyújtják egymáshoz karjaikat és megszorítja a pennátforogató kéz a kalapácsnyelétől kormos kezét, akkor összeroppan minden ami közöttük törvény és szurony és a láncsörgés sem lesz rémes zene, mert az emberek bátrak és erősek lesznek és forrón ver a keblükben a szív.

Ezt várta Ubul György a jövő századtól. Érezte, hogy neki is része lesz abban a mindent átalakító forradalomban, talán, csak egy porszem lesz, taán egy darabka abban a fejszében, melyik először sujt hozzá az évezredek bűneinek csarnokához. Nyugtalan volt és beteg, amióta ezt a meggyőződést magába szivta, de törhetetlen vala hite — és nyugodtan állt volna a puskaeső elé is, ha tudja, hogy az elveit hal meg.

Ilvér Tamás egy éjjel, mikor előkerült, még ébren találta Györgyöt. A szobájából világosság szüremlett ki és Tamás, amint belépett az udvarba, kíváncsian nézett a világos ablakra.

György rendesen aludt, mikor ő éjjel felé hazajött, vagy künn barangolt a mezőkön. Ilvér, mint megcsontosodott éjjeli ember kellemesnek és pompásnak találta a sétát az éjszakában. S eppet sem sajnálta azt a félórás utat, amit meg kellett neki tennie, míg, — mint kifejezte magát — civilizált földet ér. Imádtá a kávéházi életet s egy pikoll mellett átböngészve a friss budapesti újságokat, kíváncsian tanulmányozta a kisváros lumpjait.

Csöndesen haladt végig az udvaron. S halkan kopogott a György ajtaján. — Ebben vagy, György?

Az ajtó megnyilt. Ubul révedezve nézett Ilvérré:

— Lépj be.

Tamás szabagkozott.

— Boesáss meg, de igazán nem akarlak zavarni: úgy gondoltam, hogy nem tudsz aludni s én is szeretnék még egy kevéssé ébren lenni.

— Hadd el, vártalak — mondta sebesen György s mosolygott.

Belépett.

A szoba közepén egy szőke, karsu asszony állott. A kezével hátulról az asztalra támaszkodott s kíváncsi mosolylyal nézett Ilvérré. Fekete selyemruha ölelte át kívánatos termetét, fátyolos kalapja az ágyon hevert.

— Ilvér Tamás — akiről már szoltam, — mormogta György halkán; az asszony felé fordulva. Legjobb barátom. Feltétlen őszinték lehetünk előtte.

Az asszony a kezét nyujtotta. Katonásan megszorította Ilvér jobb t. Mosolygó és derűs volt. Halk nevető hangon mondta:

— És hogy hiába re találgasson ön, megmondom, hogy az én nevem Török Istvánné, mátol Vigyázó Anna. Kesermesen hagytam el az uramat az este, mert Györgyöt szeretem... S reggel meggyünk — hirtelen elhallgatott s kérdőleg nézett Györgyre.

— Neki a világnak.

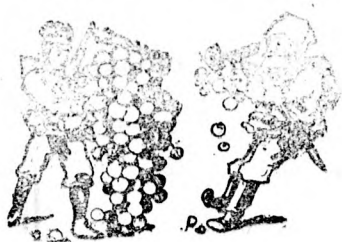
Ilvér egy pillanatig értelmetlenül bámult maga elé. Elmosolyodott és sebesen pillantott Annára és Györgyre:

— Ah, ez aztán romantikus.

György nem szolt rá semmit. Konyakot bontott fel s megkínálta Ilvért. Leültek mind a hárman, Tamás az asztal egyik oldalára, szemben vele Ubul, mellette az asszony. Egy pillanatig hallgattak. György mereven nézett maga elé, ráncba szöktek a szemöldökei, tonna figyelve nézte, olykor Ilvér felé pillantott, ki mosolygó kíváncsisággal feledte rajta a tekintetét.

(Folyt. köv.)

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsább választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Külföldi első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni!

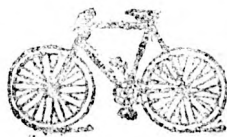
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyoságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

WEIMANN DEZSŐ és TÁRSA
női felöltő és gyermekruha
o o o áruháza o o o

MEGNYILIK

március hó elején a Rózsa-féle helyiségben, Kistemplom bazár.

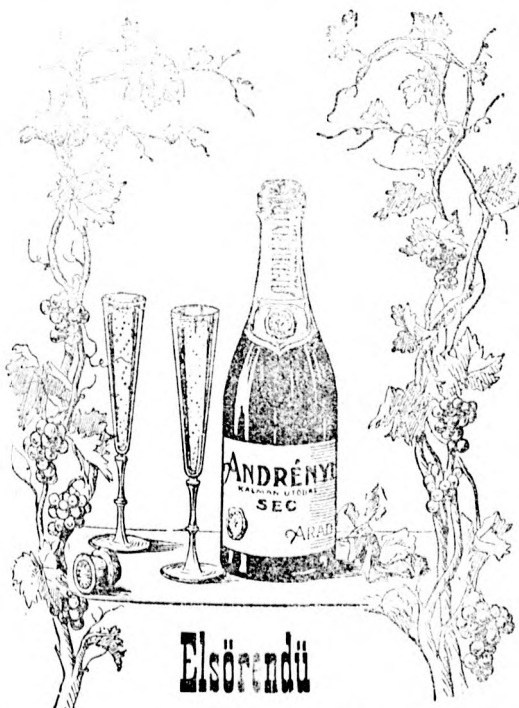
Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez- és on-ságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémsztergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva. Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztilái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. — Doboza 1 és 2 korona. Próbadozoz 50 filér. Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszer-tár Budapest, VI., Váci körút 17. Kapható Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovács Nándor, Koczián Dezső Mihálovits Jenő, Muraközi László, Radakovits Géza, dr. Rotschnek V. Emil Mauthner Alfréd Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Éljen!

Egger mellpasztilái csakhamar meggyógyított!

99,602—1907. sz.

Földhaszonbérleti hirdetmény.

A magyar vallásalap tulajdonát képező Püspökladány község határában fekvő:

1. Laponyág nevű 480⁸⁴⁸/₁₂₀₀ hold
2. Szentágotazug nevű 530⁷⁰⁶/₁₂₀₀ „
3. Szentágota, Kerülőhalom, Nagykerülő és

Nagyszék nevű összesen együtt 2362⁴⁷⁴/₁₂₀₀ „

legelőterületnek 1908. évi november hó 1-től 1914. évi október hó 31-ig terjedő időre való bérbeadása iránt az alulírott miniszterium IX. ügyosztályában (Vadász-utca 33. sz., III. emelet)

1908. évi május hó 4-én d. e. 12 órakor

zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. A 1., 2. és 3. alatti bértárgyak külön-külön adatnak haszonbérbe és így mindegyik bértárgyra külön-külön teendő az ajánlat.

A versenytárgyalási feltételeknek megfelelően kiállított írásbeli ajánlatok az alulírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál a versenytárgyalási nap délelőtti 10 órájáig nyújtandók be és az ajánlatok borítékán jelzendő, hogy az ajánlat mely bértagra vonatkozik.

Bánatpénzül minden hold után négy (4) korona teendő le.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál és a püspökladányi közalap. kir. gazd. felügyelőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1908 január 31-én.

A vallás- és közoktatás m. kir. miniszterium.

Újdonságok!!

Tavaszi costum kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben — Jó mosó kartonok, divat zefirek, Schroll fele siffonok, havasi vásznak, LIL IOM VASZON MINDEN SZÉLESSÉGBEN — Olcsó szabott árban kapható

Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-fizletében Kossuth-utca 6. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levéllélek tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Néhai Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró laposi dűlőben, a szelenczési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban levő ózesi közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladó. Ertekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Áts Nagy Ferenc József kir. herceg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevéssé népes tiszta, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Négy éves szép kis lányomat örökből óhajtanám adni jómódu családhoz. Cim a kiadóban.

Uri háznál butorozott utcai szoba dittingvált ur részére március 1-től kiadó. Cim megtudható a kiadóhivatalba. (1372)

Egy 40-42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtaná egy 32-36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség” alatt a kiadóba kéretnek.

Villany világítást,

telefonok, villamos-esengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközölm. **FÖLDVÁRI L.** Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikkal, mézarszékkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottlieb-nél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1364)

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Cim a kiadóban. 1364

Egy teljes kávéházi berendezés eladó. Az asztalokból csak carambol van már. Cim Gergely Elsa Nyiregyháza, Selyem-u. 20.

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egymalom-utca 4. sz. 1492.

Eladó szőlő. A Boeckay-kertben egy öt nyilas (4000 □ öl) területű, kényelmes, szép nyári lakással ellátott, jó karban levő szőlő eladó. Bővebb felvilágosítás kapható Hajó-u. 8. sz. alatt naponként d. u. 1-2 óra között.

Fischer Adolf

posztó nagykereskedő kirakatában a legújabb divatu férfi öltöny és női k o s z t ü m - s z ö v e t e k láthatók.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 esemege, 28 borfajban, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. o. oszt. kis szépségűhívával 90 kor. 1000 darabonként. Készlet 419,000 oltvány. 250,000 vadgyökerez, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Ganzin 1. és 2. szám. — Kérjen árjegyzéket

Vállalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontál megye.

Budai KIRÁLY keserűviz

elsőrangú hashajtó kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása

Budapest - Kelenföld. Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és tulságos elhízás ellen páratlan hatással bir otthoni használatra az

Erzsébet-só,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága

Budapest - Kelenföld. Telefon 40-84.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz.

Telefon 445. sz.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn. Bürgönyeim: Muschong, Buziasfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények das választóka.

Telefon szám: 568

1063

Aki olcsón akar vásárolni,

keresse fel most az Ott Károly

utóda üzletét **KOSSUTH-UTCA, a városház alatt.** — Csipkek, szalagok, női pipere és bélésárak, ruhadiszek, kézimunka kelékek, férfingek és nyakkendők, viragok, divatpárnák, alszoknyák, harisnyák és szabókellékek **rendkívül olcsó** szállított árak mellett.

Ott Károly u.